

Feminism och moderskap

Risken med en stark betoning av en aspekt av Guds skapelse, samhället i socialismen, pengarna i kapitalismen eller kvinnan i feminismen är att andra viktiga dimensioner av det mänskliga livet hamnar i skymundan. En överbetoning av en del av tillvaron kan lätt förvrida helhetsperspektivet eller till och med göra oss blinda för andra sidor av skapelsen, som inte ligger direkt i fokus. Denna artikel söker rikta strålkastarljuset på en eftersatt och ibland till och med föraktad sida av det kvinnliga, nämligen moderskapet. Kan det också utgöra nyckeln till förståelsen av en biblisk syn på förhållandet manligt – kvinnligt?

GUDS ORD ÄR LIVETS ORD

Guds ord ger oss vägledning i livet: ”Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig” (Ps. 119:105). Det är en stor välsignelse och glädje att Gud genom sitt Ord skänker oss ljus och visar oss den väg vi ska vandra (Ps. 32:8). Det visar oss på livets väg och varnar oss för att gå vilse, bort från Gud och från det ljus och den vägledning som Gud ger i sitt ord. Gud vill verkligen leda oss rätt, även om vägen är smal och porten trång som leder till livet och det är få som finner den (Matt. 7:13–14). Han uppmanar oss att gå in genom den trånga porten och varnar oss för den vida porten och den breda vägen som leder till fördärv och död. För

Gud är livets Gud och han vill att vi ska leva väl. Det är också Davids vittnesbörd, han som kallas ”en man efter Guds hjärta”:

Herrens undervisning är fullkomlig,
den ger nytt liv åt själen.
Herrens vittnesbörd är sant,
det ger vishet åt enkla människor.
Herrens befallningar är rätta,
de ger glädje åt hjärtat.
Herrens bud är klart,
det ger ljus åt ögonen. Ps. 19:8–9

Den moderna människan tror att ”upplysning” kommer ur förnuftet, ”det rena förnuftet” (Immanuel Kant) – befriat från religion och vidskepelse, befriat från Guds ords hämningar och kyrkliga ordningar. Den sortens upplysning innebär ett avståndstagande från Guds ord, från den smala vägen, livets väg och ett bejakande av den breda vägen, fördärvets väg.

Mose ger Israel anvisningar: Hör Guds ord och lägg det på minnet – eller ”på hjärtat”, som det står i 5 Mos. 6:4–9:¹ Tala om det när du är hemma, när du är ute, morgon och kväll! Bind Guds ord till dina händer – till allt vad du gör! Inskärp det hos dina barn! Låt det vara som en påminnelse på din

panna – tänk på kärleken till Herren, din Frälsare! Och skriv det på små lappar och på dina bonader så att du inte glömmer Gud och hans ord! Ha det i din telefon och i din dator! Skriv det i brev, på födelsedagskort ...!

Guds ord och lag är god. Den ger vägledning och visar på *livets* väg. Och den för med sig ett gott och välsignat liv, läser vi i 5 Mos 28:1–6:² Lyssna till Herrens röst och följ hans bud, så ska Gud välsigna dig i stad och land, göra dig och din gröda och boskap fruktsam!

Detta är Guds ords och lagens anspråk. Det betyder att varje brott mot Guds bud innebär att någon eller något skadas, förstörs eller går förlorat. Ett äktenskapsbrott bryter ned familjrelationer, tillit och släktband. En inbrottsstöld utgör ett angrepp på den personliga integriteten, friden och tryggheten. Det skapar sorg, misstro och oro. I denna vår av synd genomsyrade värld är människan inte alltid villig att medge Guds buds välsignelsebringande konsekvenser eller att svårigheter, tårar och tyngande uppförsbackar följer på brott mot buden.

Vi ser inte alltid hur olydnad mot Gud ofrånkomligt har med sig fördärv och död. Vi behöver bli upplysta av både lag och evangelium, som Luther talar om i förklaringen till den tredje trosartikeln. Det är något som Guds ord och Ande kan åstadkomma.

LIVETS ORD FÖR MAN OCH KVINNA?

Men hur är det då med Bibelns undervisning om manligt och kvinnligt? Är det verkligen så att den främjar livet – särskilt för kvinnan? Det är många som ifrågasätter det i dag och ännu fler som utan att blinka skulle förneka det.

För många fromma, bibeltroende, är det å andra sidan fullt tillräckligt att Nya testamentet insisterar på att ”kvinnan ska tiga i församlingen”, ”underordna sig” och att ”mannen är kvinnans huvud” (1 Kor. 14:34, 1 Tim. 2:11, 1 Kor. 11:3). Det är en Guds goda ordning. Men för andra räcker det inte. Man vill kunna förstå *varför* det ska vara så. Och det är klart att om Guds ord verkligen *är* livsbejakande och sanningen befriande som Jesus säger (Joh. 8:32), då *borde* det vara begripligt för den som vill veta, för den som verkligen vill förstå. Däremot är och förblir det säkert obegripligt för den som *inte* vill förstå.

Jag föreslår dock att vi lämnar den mer specifika frågan om kvinnans uppgift och kallelse i församlingen till förmån för den något mer generella frågan om varför gifta kvinnor av Paulus uppmanas att underordna sig sina män, ”ty en man är sin hustrus huvud” (Ef. 5:23). Vad betyder kallelsen till underordning och hur kan den egentligen motiveras?

I en tidigare artikel har jag skrivit om att det finns ett dubbelt perspektiv i Bibeln vad gäller synen på man och kvinna.¹ Det första som Bibeln säger om människan är att hon är skapad till Guds avbild, till man och kvinna. Mannen är inte mer Guds avbild än kvinnan eller tvärtom. Båda liknar Gud. De gör det inte heller i första hand var för sig utan tillsammans, man *och* kvinna. Gud är de första människornas Skapare och ger dem livets sällsamma gåva.

Människan ger på ett liknande sätt liv till en ny generation människor – inte på egen hand utan tillsammans, man *och* kvinna. Hon, eller de, blir så en bild av den livgivande Herren, livets Gud. På samma sätt är

varje människa kommen ur föreningen mellan en man och en kvinna, nämligen ur sina föräldrars könsliga sammansmältning till ”ett kött” (1 Mos. 2:24, Matt. 19:5 m.fl.).

Det andra perspektivet, överordning/underordning gäller endast i äktenskapet och församlingen – inte i andra sammanhang. I båda fallen illustreras relationen genom bilden av huvudets förhållande till kroppen. ”Kristus är församlingens huvud och själv Frälsare för sin kropp” (Ef. 5:23). På samma sätt som församlingen underordnar sig Herren uppmanas en hustru att underordna sig sin man. Även på andra ställen liknas förhållandet mellan Kristus och församlingen vid relationen brudgum – brud (Matt. 22:2, Upp. 19:7)³.

LIKA – MEN OLIKA

Vi söker alltså en förklaring till varför Bibeln beskriver man och kvinna som lika i ontologi – de är lika mycket människa – men olika i kallelse. Det vill för det första säga att män och kvinnor egentligen inte är i alla lägen utbytbara. För att kunna finna en förklaring till denna skillnad i kallelse, ligger det nära till hands att se på vilka faktiska skillnader som finns mellan man och kvinna.

Rent fysiskt är det uppenbart att skillnader finns i längd och vikt, styrka och snabbhet. Men den mest framträdande skillnaden är knuten till reproduktionen, till just den könsliga skillnaden. Kvinnan är försedd med en fantastisk utrustning för att ta emot mikroskopiska manliga könsceller, som kan befrukta hennes ägg och ge upphov till en ny människa – lik sina föräldrar. Kvinnans liv är inrett för att ge rum åt ett litet, växande barn och förse det med allt som det behöver. Det är inget mindre än ett verkligt under.

Finns det egentligen något mera förunderligt att skåda än en ung kvinna med lätt röda kinder och en påtagligt rundad mage, som med omväxlande lätta och tunga steg går mot den stora och välsignade dagen? Där går en kvinna som inuti sig bär ett litet barn, som fortfarande inte gör så mycket väsen av sig, men mycket snart kommer att göra det, så fort det är något som inte är som det ska – en sådan liten som vi alla en gång varit. Även efter det att barnet är fött, kan kvinnan nära det med sin egen kropp, hålla det intill sitt hjärta och låta det njuta hennes ömhet och omsorger.

Det är tvivelsutan moderskapet och den fysiska och själsliga utrustning som tjänar det, som är den mest utmärkande skillnaden mellan kvinna och man och som därför kan göra anspråk på att utgöra en kvinnas största och viktigaste kallelse. Och moderskapet har också av många kvinnor bejakats som en livets stora glädjekälla och privilegium.

Även i Bibeln ser vi i dess skildringar av kvinnor att moderskapet är helt centralt. Vi kan först och främst tänka på Jesu mor, Maria, som av sin släkting kallades ”välsignad bland kvinnor”. Det berättas om många kvinnor som inte är fruktsamma och ropar till Herren för den sakens skull, därför att han undanhållit dem den största av välsignelser.

Många är också de kvinnor som Herren gör fruktsamma som en del av sin frälsningsplan, Abrahams Sara, Jakobs Rakel, Samuels mor Hanna. Listan kunde göras längre. Det är just en efterlängtnad graviditet och ett barns födelse som i Bibeln starkt förknippas med Guds särskilda nåd och ingripande i vår onda och fallna värld. Så länge den bibliska världsbilden var domine-

Det är moderskapet och den fysiska och själsliga utrustning som tjänar det, som är den mest utmärkande skillnaden mellan kvinna och man och som därför kan göra anspråk på att utgöra en kvinnas största och viktigaste kallelse.

rande, var det också sällsynt att moderskap inte hölls i aktning. I dag är moderskapet inte alltid högaktat eller satt på piedestal. Tvärtom finns tydliga uttryck för motsatt uppfattning, där graviditet och moderskap ses som problematiska och hinder på livsvägen.

Den som vill förneka den grundläggande skillnaden mellan könen, kommer rimligen inte att finna någon vettig eller hållbar motivering till Bibelns undervisning heller.

DEN TRADITIONELLA SYNEN PÅ KVINNANS KALLELSE

Den internationella rörelse som kämpade för allmän och kvinnlig rösträtt för lite drygt hundra år sedan byggde i stor utsträckning på en kristen världsbild och har kallats för den första vågens feminism. En annan benämning som förekommer är ”moderfeminism”. För en kvinna ansågs det vara en central uppgift att som mor vårda och sköta om barn och familj. Det var inte man-

nens primära uppgift. Kallelserna var olika. Samtidigt bejakades att både man och kvinna är skapade till Guds avbild, att båda en dag skall dömas för sina val och handlingar och att Jesu offerdöd är lika oumbärlig till frälsning för man som för kvinna.

Det är därför inte tillräckligt att predika lag och evangelium för män eller att undervisa män om Guds väg. Kunskap i Guds ord måste räckas till både man och kvinna, ung som gammal och ansvaret inför Guds ord är lika stort oavsett kön.

För att delta i demokratiska sammanhang, det må gälla val i en missionsförening eller till politiska uppdrag, krävs också undervisning och kunskap om vad saken gäller. Utbildning, grundläggande kunskaper och fortsatt förkovran är en förutsättning för att deltagande i demokratiska val ska vara rimligt. Men något skäl mot att neka kvinnor utbildning och därmed rösträtt i politiska och andra val fanns egentligen inte

utifrån en biblisk människosyn. Tvärtom fanns det goda skäl *för* en sådan ordning.

Men under de hundra år som gått sedan allmän rösträtt infördes i vårt land och många andra länder i Väst, har den bibliska världsbilden och människosynen kraftigt avtagit i inflytande och utmanats av en materialistisk livsåskådning. Tron på Bibelns Gud och skapelseberättelse har starkt utmanats och i stor utsträckning ersatts med en tro på ett mekaniskt universum som följer naturlagarna och där även människan är inordnad under dessa lagar.

Negativt uttryckt har människan reducerats till ett djur, styrd av drifter, arv och miljö. Hennes ansvar, värde och värdighet har följdriktigt ifrågasatts. Någon (Guds) tanke med människan och livet på jorden finns egentligen inte enligt ett materialistiskt eller naturalistiskt synsätt, utan vi befinner oss här som ett resultat av tillfälligheternas spel – utan mål och mening. Människan är en kropp som lever en tid, dör och förmultnar – och därmed är allting slut. Något själens liv, hopp efter döden finns inte enligt ett materialistiskt-ateistiskt synsätt.

Denna i sanning revolutionerande förändring i grundsyn har även fått konsekvenser i synen på man – kvinna, äktenskap, hem och familj.

ETT LIVSÅSKÅDNINGSSKIFTE OCH EN NY SYN PÅ KVINNANS KALLELSE

Den andra vågens feminism, som bröt fram i slutet på 1960-talet och därefter, kan sägas vara ett utflöde av just den materialistisk-ateistiska grundsynen. När ögonen vändes från arbete i hem och familj och mot förvärvsarbete förknippades traditionellt moderskap i stor utsträckning med en föga gla-

morös logistisk-materiell hushållning, dvs med disk, tvätt och städning, för att inte tala om blöjbyte och ännu mer tvätt. Med femtio år av ökat materiellt fokus hade med andra ord något gått förlorat, medan bilen, tvättmaskinen och dammsugaren onekligen underlättat hushållsarbetet.

Men ett hem är inte detsamma som ett hushåll och människan är mer än en kropp, som kan mätas och vägas, med kroppsliga behov. Hennes identitet bygger på relationer till familj, vänner och samhälle – och ytterst till Gud, i vars bild hon är skapad. Hon är en kropp *med* livsande, en person som söker ett hem, omtanke och mänsklig värme.

Liksom människan är mer än kroppens fysiska beståndsdelar, är hemmet mer än antalet sängar, rum och bestick. Det är ett tryggt rum för barn att växa i och utveckla charm och etikett. Det är en plats för släkt och vänner att samlas, samtala och dela livet och Guds ord, en tillflykt att dra sig undan världens stormar och prövningar för läsning, samvaro och bön. Men ett sådant hem måste ömsint planeras och planeras, vattnas och förses med näring och det sker inte av sig själv. Det fordrar en trädgårdsmästares omsorger. En fabrikstillverkad äppelkaka kanske (?) kan smaka lika bra som en hembakad, men har den även smak av en mammas, pappas eller dotters kärlek till sin familj?

Homemaking är konsten att göra ett hus till ett hem. Det är familjen och – handen på hjärtat – inte minst kvinnan som gör huset till ett hem.

I vår kultur är det ofta kvinnan som har en vision och en ambition att skapa ett hem, som har en föreställning om hur hennes och familjens hem ska se ut och fungera. Ung-

*Konsten
att göra
ett hus till
ett hem*

karlslyans torftighet kan tjäna som kontrast i ambition och intresse. Den festliga atmosfären vid ett födelsedagsfirande – eller julstämningen – infinner sig inte utan vidare. Det krävs förberedelser i tanke och vision liksom konkret arbete med detaljer som tårta, stearinljus och girlanger – eller julskinka, gran och klappar men också dukning, servetter och nötter att knäcka. Mat och dryck, sång och lek liksom julevangelium fordras också – i rätt ordning och arrangemang.

Hur många talar i dag om barns behov av en förälders arbete och omsorger för att skapa ett hem fyllt av värme och omtanke? Lukten av nygräddade kanelbullar har för många just hemkommen skolpojke *endast* positiva associationer. Men för många vuxna luktar det i stället starkt av sexism. Den senare inställningen har i vart fall två förlorare, skolpojken och hemmet.

Detsamma kan sägas om måltiden. Det kan krasst sägas vara en fråga om konsumtion av mat och dryck, men att idka måltidsgemenskap är något därutöver. Det är att mötas som människor, dela dagens erfarenheter och reflektioner, skämt och allvar.

Ett mycket starkt socialt tryck finns som opponerar mot en mors arbete för hem och familj på bekostnad av yrkesarbete. I överensstämmelse med det finns politiskt beslutade ekonomiska incitament som verkar i samma riktning, som exempelvis särbeskattning eller subventionerad förskola.

HAR MÄN ETT HÖGRE VÄRDE ÄN KVINNOR?

Modern feminism bygger på uppfattningen att män och mäns arbete har ett högre värde eller större värdighet. Det som män traditionellt utträttat skulle vara viktigare

därför att det är förknippat med lön, som kan mätas i kronor och ören liksom med viss status. Det arbete som kvinnor traditionellt utträttat anses vara mindre märkvärdigt och värdefullt, därför att det inte är synligt för det materialistiska ögat. Lönen för mödan är hela och rena barn i ett varmt och ombonat hem, med en uppfattning om vad som är rätt och fel, sant och falskt. Är det inte minst lika viktigt som ett välfyllt lönekonto – i vart fall för barnen?

En materialistisk egalitärisk (jämfälldhetssträvande) uppfattning bygger på att män och kvinnor "naturligtvis" anses vara lika i ontologi (en unikt kristen uppfattning) men därutöver även vara lika i kallelse. Män och kvinnor betraktas därmed i stor utsträckning som utbytbara. Det gäller både i arbetsliv och i hem och familj. Föräldraledighet ska helst utnyttjas lika mycket av mamma som av pappa. Kanske är det inte underligt att det är en vanlig uppfattning bland dem som lyssnar till vad som är politiskt korrekt och inrättar sitt liv efter de incitament som socialförsäkringsreglerna ger.

Den materialistiska modernismen värderade effektivisering, "rationalisering" och höjd levnadsstandard över allt annat. En del har därför menat att hemmamammor är omoraliska för att de inte finns på arbetsmarknaden och bidrar till "samhället". I vårt land är det oklart om kvinnligt deltagande på den marknaden i första hand har ett egenvärde eller om det snarare värdesätts för det bidrag som det medför till de offentliga intäkterna.

För den materialistiske värderativisten kan det kanske stanna vid att insistera på valfrihet för familjen. Men för den som vill

*För att vara
en mans
jämlike har
kvinnan
måst bli som
en man.*

bedöma saken ur ett mer objektivt perspektiv förefaller det uppenbart att föräldrar som bidrar till det gemensamma bästa, genom att uppfostra goda medborgare, inte rimligen skulle behöva bidra ekonomiskt till det allmänna på samma sätt som de som inte gör det. Utan barn och goda föräldrar finns inte någon framtid för en nation. Att inte sätta stort värde på barn och föräldraskap må verka följdriktigt för en konsekvent materialist, men är likväl liktydigt med en blindhet inför den större sociala verkligheten.

Jag vill här framför allt peka på skiftet i livssyn som förklaring till den omvärdering av kvinnans traditionella kallelse som skett som en följd därav. Devalveringen av mänskliga relationers vikt och värde, som en materialism oundvikligen medför, har negativt påverkat synen på både mäns och kvinnors kallelse. Bibeln kallar båda i första hand till kärlekstjänst för Gud och nästan och inte till att tjäna pengar eller att göra sig ett namn. Mammons tjänst avvisas kompromisslöst av Jesus till förmån för Guds-tjänst. Även i äktenskapet uppmanar Paulus makar till ömsesidigt underordnande tjänst (Ef. 5:21).

Moderna feminister tenderar att göra sig själva till centrum i livet snarare än att göra andra till föremål för sina tjänster. Det är svårt att vara en god förälder om man inte är beredd att sätta barnets bästa i främsta rummet. Ironiskt nog har de – utan tvivel omedvetet – företrätt ett ”manligt värdesystem”. De har faktiskt stått i opposition mot värderingar till stöd för det feminina och kvinnliga. Män har i vart fall i förstone värderats som män. Kvinnor har inte på samma sätt värderats som kvinnor. För att vara en mans jämlike har kvinnan måst bli som en man.

ABORT

Det har kommit till sitt starkaste uttryck framför allt genom kampen för ”rätt till abort”. Varför det? Jo, för att mer än något annat gör sexuellt umgänge ”utan konsekvenser” kvinnor lika män. Därför är moderna feminister ofta ivriga abortförespråkare.

Och det är alldeles klart att någon jämställdhet att tala om inte är möjlig att uppnå utan detta ovärdiga dödande av ofödda barn. ”Fri abort” är inte en tillräcklig förutsättning för att förverkliga det jämställda samhället, men det är däremot en nödvändig betingelse. En kvinnas karriär kan ”spolieras” på mindre än några minuter, om hon verkligen föreställer sig att hon kan, eller borde kunna, leva som en man – med mindre denna barbariska utväg finns att fritt tillgå.

Guds skapelse tillåter inte att en man ”landar” en graviditet. Det kan bara en kvinna och mor göra. Det är en fundamental olikhet eller, om man så vill, ojämlikhet. Det är en ”orättvisa” som faktiskt drabbar alla kvinnor – även de som inte blir mammor. Under ca fyrtio års tid lider kvinnor, mammor såväl som icke-mammor, av månatliga blödningar, som kan vara svåra. Och det är denna av Gud bestämda verklighet som ställer till det för jämställdhetsförespråkarna. När kvinnan inte kan fly undan den verkligheten, och samtidigt inte vill släppa sin vision om jämställdhet, kommer kraven på preventivmedel och i sista hand ”rätten till fri abort”.

Även abortfrågan i sig är ett tydligt tecken på den kamp mellan å ena sidan den kristna livsbejakande världsbilden och människosynen och å den andra en materialistisk-naturalistisk grundsyn, som inte

förmår ge människan ett principiellt och objektivt värde utöver den nytta som hon erbjuder.

Den första vågens feminister tilldelade kvinnan värdighet som människa på lika fot med mannen. Moderskapet respekterades och ansågs hedervärt. Dessa ”moderfeminister” var också främmande för abort, som förstör inte bara en ofödd utan även skadar mödrars liv och välbefinnande. En av dessa autentiska feminister, Alice Paul, kallade abort för ”den yttersta exploateringen av kvinnor”. En annan företrädare för den tidiga feminismen, Victoria Woodhull, uttalade att ”en graviditet inte är en sjukdom utan en vacker naturens ställning”.⁴

Det kan verka som om dessa idéer om den kvinnliga identitetens starka knytning till moderskap endast hör en förluten tid till. Så är inte fallet.

CAMILLE PAGLIA

Camille Paglia är kanske den mest intressanta kulturpersonlighet som kritiserat den moderna feminismen. Hon är själv feminist och professor vid konstuniversitetet i Philadelphia, USA, och en flitig och välartikulerad debattör och samhällskritiker. Paglia menar just att feminismen inte har tagit hänsyn till kvinnans starka koppling till naturen, dvs till den biologiska fortplantningen. Hon är ingalunda kristen utan uttalad ateist, liberal och lesbisk. I sin bok *Free Women and Free Men – Sex-Gender-Feminism* (2017) skriver hon att den ”andra vågens feminist-retorik placerade skulden för den kvinnliga belägenheten enbart på männen, eller närmare bestämt på patriarkatet” (en benämning som hon för övrigt anser borde överges). ”Feminismens exklusiva fokus

var på yttre sociala förhållanden som måste krossas eller reformeras.” Man tog inte hänsyn till kvinnors biologiska konstitution.⁵

Paglia påpekar att kvinnan inte kan lösas eller befrias från moderskapet, eftersom kvinnan biologiskt och hormonellt är knuten till fortplantningen. För att rädda sin sak är feministerna därför tvungna att förneka biologins realiteter. ”Andra vågens feminister upphöjde karriärkvinnan och avfärdade hemmamamman som förrädare till kvinnosaken.”⁶ Hon fortsätter genom att beskriva konsekvenserna av den moderna feminismen: ”Unga mammor betraktas automatiskt som nedklassade och ynkas för att ha ’slösat bort’ sin begåvning.”⁷

Det är Paglias uppfattning att ”feministisk ideologi aldrig har behandlat moderns roll i mänskligt liv ärligt”.⁸ Man kan, som Paglia, fråga sig om en ung kvinna (med hänsyn till det politiskt korrekta sociala trycket) verkligen har möjlighet att fatta ett genomtänkt beslut om hon vill satsa sina bästa år i livet på en mammas uppgifter eller hon vill skjuta på det fem, tio eller femton år för att i stället ägna sig åt studier och yrkesarbete. Vilka kan de långsiktiga följderna tänkas bli av att störa unga kvinnors biologiska klockor genom att lotsa dem in på traditionellt manliga karriärvägar under deras mest fertila år, undrar Camille Paglia.

På senare år har feminister kommit att mer och mer företräda uppfattningen att könet är en personlig konstruktion. Det har kallats den tredje vågens feminism, som förespråkar exempelvis en omdefiniering av äktenskapet och införande av könsneutrala toaletter. Dess vapendragare avråder från användning av ”mamma” och ”pappa” till förmån för ”förälder”, en policy som redan

tillämpas på sina håll i svenska förskolor. Paglias betoning av den kvinnliga biologiska konstitutionen drabbar naturligtvis även denna postmoderna feminism.

JÄMSTÄLLDHET – I LIVETS TJÄNST?

Den ursprungliga frågan gällde emellertid de faktiska skillnader som finns mellan könen och som skulle kunna förklara den skillnad i kallelse som återfinns i Bibeln. Svaret på frågan är, enkelt uttryckt, kvinnans tydliga generella kallelse till moderskap.

Det är just när jämställdhetssträvanden – som i och för sig har bibliskt stöd i det att man och kvinna båda är skapade till Guds avbild – övergår i ensidigt fokus på förvärvsarbete, förakt för moderskap och krav på rätt till fri abort, som det är dags att högljutt protestera. Det är hög tid att göra det. Dessvärre är det inte protester vi hör. I stället är det fler och fler bland kristna som tvekar i frågan om abort, dödande av små barn, alltid är fel. Det är en komplicerad fråga, sägs det.

Vad gäller jämställdhet finns en nästan reflexmässig opposition mot minsta invändning som framförs mot att allt som gäller för män också ska gälla för kvinnor – i vart fall vad gäller sådant som uppfattas som privilegier för män. Alla ”orättvisor” mellan könen måste utraderas. Saken kan ofta inte ens diskuteras, eftersom jämställdhetspropagandan, som har pågått oavbrutet i femtio år, inte tillåter avvikande uppfattningar.

Men ett erkännande av att en oundgänglig förutsättning för en framgångsrik jämställdhetskamp utgörs av ”rätten till fri abort”, borde vara tillräckligt för att i grunden ifrågasätta projektet och förkasta det.

För en kvinna att sträva efter jämställdhet, i betydelsen att vara lik en man, är att vara ”ogravid”. Därav följer i slutändan ett krav på rätt till fri abort. Jämställdhetskämpar ska inte uppmana till att gå över lik, vilket faktiskt sker. Ändamålet helgar inte medlen.

Detta är en av de konsekvenser som den moderna feminismen inte skyr, men som faktiskt är utpräglat barbarisk och innebär fördärv och död. Det är sådant som vi skulle kunna förvänta oss av ett brott mot hustavlans bud om kvinnans underordning i äktenskapet genom ett avvisande av moderskapet till förmån för förvärvsarbete och förment jämställdhet. Det är inte heller den goda livets väg som Bibeln anvisar.

Det visar sig att den moderna feminismen inte är livsbejakande eller kvinnobejakande, eftersom den förnekar eller undertrycker det som är kvinnans särskilda och mest utmärkande kallelse, att föda och nära en ny medlem av människosläktet. Det är en uppgift som objektivt sett inte har lagts på mannen. Kan det vara så att kvinnans särskilda utrustning att bära ett barn är förklaringen till att kvinnan i äktenskapet ska underordna sig mannen och inte nödvändigtvis söka konkurrera med honom i kallelsen att försörja barn och hustru? Kan det vidare vara så att materialismen har spelat oss ett spratt när vi har förlorat uppskattningen för allt det viktiga i livet som inte minst kvinnan tillför familjen och därmed samhället?

Och här har jag inte alls nämnt andra negativa konsekvenser av moderna jämställdhetssträvanden som devalveringen av den unika manliga kallelsen, maskuliniseringen av kvinnor, ett ökat förakt för fysiskt manuellt arbete, minskat barnafödande med mera.

Har materialismen spelat oss ett spratt?

Men en uppvärdering av det kvinnliga moderskapet kan knappast ske på grundval av en materialistisk-ateistisk världsbild och människosyn, som kan se huset men inte hemmet, maten men inte måltiden, kroppen men inte personen, den sexuella föreningen men inte själarnas gemenskap. Det primära värdet är inte det ekonomiska utan det mänskliga, relationella. Och kärlek är mer än flyktiga känslor som vi inte råder över.

Det lär oss livets bok, Bibeln. Den talar om och beskriver verkligheten som den är.

Därför kan den visa på livets väg och Jesus själv påstå att varje avvikelse från dess undervisning leder till fördärv och död. Bara för att vårt sekulariserade samhälle gör det, ska väl inte också vi förkasta livets ord och gå bort? Nej, låt oss med Simon Petrus svara: "Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord ..." (Joh. 6:32–33).

Peter Henrysson

Redaktör, Lund

- 1 "Hör, Israel! Herren vår Gud, Herren är en. Och du ska älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela din kraft. Dessa ord som jag i dag befäller dig ska du lägga på hjärtat. Du ska inskräpa dem hos dina barn och tala om dem när du sitter i ditt hus och när du går på vägen, när du lägger dig och när du stiger upp. Du ska binda dem som ett tecken på din hand, och de ska vara som en påminnelse på din panna. Och du ska skriva dem på dörrposterna i ditt hus och på dina portar" (5 Mos. 6:4–9).
- 2 Om du lyssnar till Herren din Guds röst, genom att noggrant följa alla hans bud som jag i dag ger dig, så ska Herren din Gud upphöja dig över alla folk på jorden. Och alla dessa välsignelser ska komma över dig och nå fram till dig, när du lyssnar till Herren din Guds röst: Välsignad ska du vara i staden, och välsignad ute på marken. Välsignad ska ditt moderlivs frukt vara och din marks gröda, det din boskap föder, dina kors kalvar och dina tackors lamm. Välsignad ska din korg vara och välsignat ditt baktråg. Välsignad ska du vara när du kommer in, och välsignad ska du vara när du går ut (5 Mos. 28:1–6).
- 3 Se även Upp. 21:2, 9; Joh. 3:29; Matt. 9:15.
- 4 Darrow Miller i en artikel 3.2 2020 på nätet, "A woman's biology: Too Much Reality for Feminists?", sid 3, darrowmillerandfriends.com/2020/02/03/what-are-feminists-so-angry-about.
- 5 Camille Paglia, *Free Women and Free Men – Sex-Gender-Feminism*, New York 2017, s. 131–132. Min övers. av: "Second-wave feminist rhetoric placed blame for the female condition entirely on men, or specifically on "patriarchy," an overused and nebulous term that ... should be discarded. The exclusive focus of feminism was on an external social mechanism that had to be smashed or reformed. It failed to take into account women's intricate connection with nature – that is, with procreation."
- 6 Paglia, s. 217: "Second-wave feminism glorified the career woman and dismissed the stay-at-home mom as a traitor to the cause."
- 7 Paglia, s. 219: "... young mothers are automatically regarded as *déclassé*; they are pitied for 'wasting' their talents."
- 8 Paglia, s. 133: "Feminist ideology has never dealt honestly with the role of the mother in human life."